

[Indenrigsministeren]

ge den kommunale virksomhed forskelligt fra kommune til kommune, så den specielt passer til den enkelte kommunes forhold.

I enkelte tilfælde har et frikommuneprojekt været medvirkende til et landsdækkende lovgivningsinitiativ, før forsøget er begyndt. Et eksempel herpå er Esbjerg kommunes forslag om indskrænkning af landsbevillingsnævnets kompetence i sager, hvor kommunalbestyrelsen har givet afslag på beværterbevilling; forslaget har ført til en ændring i restaurationsloven, der indebærer indskrænkning af landsbevillingsnævnets kompetence (lov nr. 260 af 22. maj 1986).

Undertiden har det vist sig, at bestemmelser, der af kommunen blev opfattet som bindende, kun var ment som vejledende, således at kommunen umiddelbart kunne gennemføre ønskede ændringer.

5. Om *perspektiverne* for frikommunearbejdet har jeg allerede nævnt, at det går ud på en nuancering af fremtidens lovgivning. De frikommuneforsøg, der er påbegyndt, illustrerer dette, men jeg vil gerne udbygge det med at nævne et af de perspektiver, som jeg ved frikommunerne har under overvejelse med henblik på kommende forsøg. Det sker naturligvis med det forbehold, at forsøgene ikke er endeligt udarbejdet på nuværende tidspunkt.

Det er som bekendt således, at kommunalbestyrelsen er ansvarlig for hovedparten af den virksomhed, kommunens administration tager sig af. Vigtige undtagelser er socialforvaltningen og skatteforvaltningen, der som politisk ledede organer har henholdsvis det sociale udvalg og ligningskommissionen. Samtidig er borgmesteren personalechef for medarbejderne i disse forvaltninger; men hverken borgmester eller kommunalbestyrelse har hjemmel til at træffe afgørelser i de sager, der hører under disse forvaltningers materielle kompetence. Det er imidlertid borgmesterens og kommunalbestyrelsens ansvar, at de har en forsvarlig normering.

Frikommunearbejdet har givet nogle kommuner anledning til at overveje forsøg, der giver kommunalbestyrelsen det egentlige ansvar på disse to vigtige områder. Motiveringen er, forstår jeg, navnlig hensynet til en ensartet ressourceadministration for det kommunale administrationsapparat som helhed. Det kan opleves som mindre hensigtsmæssigt, at det ressourceansvar, kommunalbesty-

relsen og borgmesteren har i dag, ikke er forbundet med et tilsvarende ansvar for indholdet af de afgørelser, der træffes. Dertil kommer, at den bestående ordning i al fald i princippet giver uklare kompetenceforhold.

Det er naturligvis en forudsætning for forsøg på disse områder, at de ikke medfører en svækkelse af retssikkerheden i de konkrete afgørelser over for borgerne. Jeg har da også forstået forsøgstanterne således, at de vender indad mod kommunernes egne forhold. De rejser imidlertid det helt generelle spørgsmål, om lovgivningen for fremtiden bør henlægge de opgaver, der ønskes løst på kommunalt niveau, til kommunalbestyrelsens kompetence, således at de omfattes af det almindelige kommunale beslutnings- og administrations-system.

6. Til sidst vil jeg som min vurdering af frikommunearbejdet give udtryk for, at det lovgivningsmæssige grundlag og sammensætningen af kredsen af frikommuner efter min mening i alt væsentligt har fungeret godt.

Starten har været præget af gåpåmod, men også af en vis usikkerhed over for de nye opgaver. For tiden har det første kuld af forsøg beslaglagt ressourcerne i de fleste frikommuner; derfor ser vi lidt færre helt nye forsøg i denne periode. Men jeg har det bedste håb om, at når disse kræfter frigøres, vil frikommunerne med større sikkerhed og tro på egne evner gå i gang med de mange dristige og utraditionelle tanker om kommunestyret, der spirer frem i disse år.

Der er med frikommuneprojektet etableret et helt nyt beslutningssystem, der giver Folketing og regering direkte viden om kommunernes erfaringer med lokalt udformede styreformer og opgaveløsninger. Jeg ser frem til, at disse erfaringer vil komme til at øve en afgørende indflydelse på den videreudvikling af kommunalreformen, som frikommunerne har påtaget sig at arbejde med. Jeg vil desuden udtrykke håbet om, at kommunernes forsøg vil få gavnlig indflydelse på statens administration, ikke mindst med hensyn til det løbende moderniseringsarbejde.

Bilag 1.

Antal godkendte*) forsøg 13. oktober 1986 fordelt på ministerierne:

Arbejdsministeriet	3
Boligministeriet	3